

VENDIM
Nr.14, datë 15.4.2010

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vladimir Kristo	Kryetar	i	Gjykatës	Kushtetuese
Kujtim Puto	Anëtar	i	“	“
Fehmi Abdiu	Anëtar	i	“	“
Petrit Plloçi	Anëtar	i	“	“
Sokol Sadushi	Anëtar	i	“	“
Sokol Berberi	Anëtar	i	“	“
Vitore Tusha,	Anëtare	e	“	“
Admir Thanza	Anëtar	i	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar	i	“	“

me sekretare Blerina Çinari, në datën 24.12.2009 mori në shqyrtim në seancë plenare çështjen nr.36/23 Akti, që i përket:

KËRKUES: ELGAKOTI

SUBJEKT I INTERESUAR: Ministria e Shëndetësisë, në mungesë

Drejtoria e Shëndetit Publik, përfaqësuar nga z. Saliko Alliaj, me autorizim.

OBJEKTI: 1. Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr.84, datë 4.2.1999 të Gjykatës së Rrethit Vlorë.

2. Detyrimi i Ministrisë së Shëndetësisë, Drejtorisë së Shëndetit Publik të qarkut Vlorë dhe Institutit të Sigurimeve të Kujdesit të Shëndetit Publik të shpërblejë për dëmin financiar në sasinë prej 749 467 lekësh, plus interesat ligjorë.

3. Detyrimi i Ministrisë së Shëndetësisë, Drejtorisë së Shëndetit Publik të qarkut Vlorë dhe Institutit të Sigurimeve të Kujdesit të Shëndetit Publik Vlorë të shpërblejë për dëmin jofinanciar në sasinë e vlerësuar nga Gjykata nëpërmjet ekspertëve kontabël.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f, dhe 134/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Xhezair Zaganjori, kërkuesin që u shpreh për pranimin e kërkesës, përfaqësuesin e subjektit të interesuar që kërkoi rrëzimin e kërkesës; dhe pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Subjekti “Elgakoti” sh.p.k., me qendër në Elbasan në datë 25.3.1996 ka lidhur një kontratë me Drejtorinë e Kujdesit Shëndetësor Parësor (DKSHP) për reagent laborator me vlerë 300 000 lekë. Për mospagim në kohë të vlerës 250 000 lekësh, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, me vendimin nr.84, datë 4.2.1999 vendosi: “detyrimin e Drejtorisë së Shërbimit Parësor Vlorë për të paguar principalin në shumën 250 000 lekë dhe kushtin penal në shumën prej 2 880 000 lekësh për shkak të mospagesës në kohë të detyrimit”. Ky vendim është lënë në fuqi me vendimin nr.395, datë 22.6.1999 të Gjykatës së Apelit Vlorë. Rekursi i ushtruar nga kërkuesi para Gjykatës së Lartë nuk u pranua për shqyrtim. Mbi bazën e kërkesës së kreditorit (kërkuesit) u lëshua urdhri i ekzekutimit nr.137, datë 9.9.1999 nga Gjykata e Rrethit Vlorë.

Zyra e Përmbarimit Vlorë vuri në zbatim këtë vendim duke ekzekutuar, me datë 8.2.2000, fillimisht, shumën prej 250 000 lekësh dhe më pas kushtin penal prej 2 880 000 lekë. Shlyerja e fundit rezulton të jetë bërë më datë 6.6.2006.

Pas shlyerjes së të gjithë detyrimit, DKSHP paditet përsëri nga kërkuesi me objekt: pagimin e kushtit penal për vonesat në pagimin e shumës së principalit (250 000 dhe kushtit penal prej 2 880 000). Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, me vendimin nr.2251, datë 11.12.2006 vendosi pushimin e

gjykimit pasi paditësi nuk u paraqit.

Kërkuesi ngre përsëri padi ndaj DKSHP me datë 27.7.2007 me objekt pagimin e kushtit penal kamatëvonesat në shumën 1 920 665. Gjykata e Shkallës së parë Vlorë rrëzoi padinë me vendimin nr.629, datë 11.3.2008.

Kërkuesi pretendon se:

- Nuk ka arritur të marrë detyrimin për dëmin moral të shkaktuar nga vonesat e pagimit të detyrimit nga ana e Drejtorisë së Shëndetit Publik duke hasur pengesa në ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, për shumën prej 47 367 lekësh.

- Ndaj tij është zhvilluar proces i parregullt, pasi detyrimi që ka caktuar gjykata nëpërmjet vendimit gjyqësor të formës së prerë nuk është ekzekutuar tërësisht prej vitit 1999 deri sot. Ai pretendon se nga mosshlyerja e plotë e detyrimit nga pala debitore jo vetëm nuk ka gëzuar të drejtën e fituar me vendim gjyqësor, por i është shkaktuar edhe dëm financiar dhe moral me vonesat e ardhura si pasojë e mungesës së vullnetit të Drejtorisë së Shëndetit Publik Vlorë.

- Debitori jo vetëm i detyrohet atij për pagesën e shumës së mbetur prej 47 367 lekësh, por edhe dëmshpërblimin për dëmin shkaktuar gjatë procesit të ekzekutimit nga pala debitore prej 300 000 lekësh. Kjo shumë është llogaritur nga kërkuesi si shpenzime për udhëtimet, përgatitje ankesash, konsulencë juridike etj.

II

Lidhur me pretendimin për mosekzekutim të vendimit gjyqësor të formës së prerë

Gjykata Kushtetuese (Gjykata) çmon se pretendimi i kërkuesit është i pabazuar dhe duhet rrëzuar.

Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si fazë përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht, sepse vetëm pas realizimit të saj mund të konsiderohet se individ i ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij. Në këtë fazë marrin pjesë aktivisht jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Roli i këtyre organeve bëhet vendimtar, kur debitori refuzon të ekzekutojë vullnetarisht detyrimin e tij ndaj kreditorit. Në raste të tilla, procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe mënyrën e kryerjes së veprimeve konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë.

GJEDNJ, në jurisprudencën e saj, e ka konsideruar pjesë integrale të nenit 6/1 të KEDNJ të drejtën për të kërkuar ekzekutimin e një vendimi gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm. Gjykata ka mbajtur po këtë qëndrim në vendimmarrjen e saj dhe ka pranuar se: "...parimet kushtetuese lidhur me procesin e rregullt ligjor, për të cilin bën fjalë neni 42/2 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, si dhe detyrimi për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të parashikuara në neni 142/3 të Kushtetutës nënvizojnë faktin se çdo qytetar, i cili i drejtohet një gjykate kompetente për realizimin e një të drejte, nuk mund të presë pakufi për realizimin e saj". Më tej, "...ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Çdo organ shtetëror detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre" (vendimi nr.43, datë 19.12.2007, vendimi nr.1, datë 19.1.2009, vendim nr.6, datë 6.3.2009 i Gjykatës Kushtetuese).

Gjykata thekson se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e saj, sjelljen e kërkuesit dhe sjelljen e autoriteteve publike. Për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve kanë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara, volumin e provave shkresore. Përsa i përket sjelljes së kërkuesit, Gjykata thekson, se përdorimi nga ana e tij i të gjitha procedurave të parashikuara nga legjislacioni, me qëllim sigurimin e mbrojtjes, nuk mund të përdoret si argument kundër tij. Lidhur me sjelljen e autoriteteve publike, Gjykata Kushtetuese vë në dukje se, megjithëse, në një masë të madhe, zbatohet parimi se iniciativa procedurale u takon palëve, përsëri gjykatat kanë detyrimin për të siguruar progresin e gjykimeve me shpejtësi të mjaftueshme (shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.9, datë 1.4.2009, nr.1, datë 19.1.2009, nr.8, datë 23.3.2010).

Gjatë shqyrtimit të çështjes dhe nga deklaratimet e kërkuesit dhe të subjektit të interesuar në seancën gjyqësore u konstatua se detyrimi që rrjedh nga vendimi gjyqësor i formës së prerë nr.84, datë 4.2.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë, është ekzekutuar tërësisht. Pretendimit të kërkuesit lidhur me dëmin e shkaktuar nga vonesa e shlyerjes së detyrimit gjyqësor të njohur nga vendimi nr.84, datë 4.2.1999, i është dhënë përgjigje nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë nëpërmjet vendimit nr.629, datë 11.3.2008. Sipas këtij vendimi, pretendimi për pagesën e kushtit penal nga DSHKP-ja është i pabazuar, pasi vonesa në

shlyerje ka ardhur për faj të kreditorit, i cili nuk i është drejtuar fillimit rrugës ligjore, por asaj shkresore ndaj autoriteteve të ndryshme shtetërore, veprim i cili ka sjellë vonesë në fillimin e procedurës së ekzekutimit nga Zyra e Përmbartimit Vlorë. Argumenti i përdorur nga gjykatat për këtë pretendim ka qenë se DSHKP-ja Vlorë ka bërë të gjitha përpjekjet për shlyerjen e detyrimit të caktuar nga gjykata, prandaj nuk mund të deklarohet vonesë apo pengesë e qëllimshme nga ana e debitorit për realizimin e së drejtës së kreditorit.

Nga sa më lart, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuarit nuk qëndron, pasi jo vetëm zyra e përmbartimit, por edhe vetë debitori ka kryer të gjitha veprimet e duhura duke arritur ekzekutimin e plotë të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr.84, datë 4.2.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë, i cili i njeh kërkuarit shlyerjen e dëmit në masën e caktuar në këtë vendim.

Gjithashtu, Gjykata vlerëson se edhe pretendimi i kërkuarit lidhur me vonesën në ekzekutimin e këtij vendimi, është i pabazuar. Gjykata nuk konstaton mungesë vullneti apo vonesa të paarsyeshme në procedurën e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nga debitori ose zyra e Përmbartimit Vlorë. Për më tepër, vetë kërkuari pranon se zyra e përmbartimit ka treguar vullnet të plotë për ekzekutimin e detyrimit ndaj kërkuarit.

Për këtë arsye, Gjykata çmon se nuk ndodhet para cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131/f e 134/g të Kushtetutës, si dhe në nenit 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Vladimir Kristo (kryetar), Fehmi Abdiu, Kujtim Puto, Sokol Sadushi, Vitore Tusha, Petrit Plloçi, Sokol Berberi, Admir Thanza, Xhezair Zaganjori